

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás
Vyšlo: 16.3.2007
Číslo: Ročník 17 (2007), Číslo 1
Sekce: Stalo se
Název článku: Internet v knihovnické praxi
Autor: Božena Blažková
Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=792>

Internet v knihovnické praxi

Božena Blažková

Dalších 89 knihoven našeho regionu má připojení na internet. Pro knihovníka to v první řadě znamená, že musí zvládnout uživatelskou obsluhu počítače a orientaci na internetu. Pro někoho to není nic obtížného, protože je na práci s počítačem zvyklý ze své práce. Pro celou řadu knihovníků to však znamená opravdový začátek, kdy se musí i základní uživatelskou obsluhu naučit. I když má k sobě asistenta nebo konzultanta, je zapotřebí, aby každý nejprve zvládl základy, na které postupně musí navázat znalosti potřebné pro knihovnickou praxi.

Pověřené knihovny využívají profesionálních knihovníků, kteří mají certifikát ECDL a postupně školí jednotlivé knihovníky, aby zvládli obsluhu nové techniky, kterou mají ve svých knihovnách. Na tato základní školení, která převážně probíhají individuální formou nebo jen v početně malých skupinkách, postupně navazují odborné semináře Internet v knihovnické praxi. V prosinci takový seminář pro knihovníky hradeckého regionu připravila Knihovna města Hradce Králové společně se Studijní a vědeckou knihovnou. Semináře se zúčastnilo více než 20 knihovníků, kteří si mohli vybrat ze dvou termínů (všední den odpoledne nebo sobotní dopoledne).

Lektorkami kurzu byly Eva Semrádová a Kateřina Hubertová. Pro účastníky připravily studijní texty. První část materiálu byla věnována základním pojmům informačních technologií, internetu, elektronické poště a bezpečnosti práce na internetu. Další část materiálu byla zaměřena na práci s webovým prohlížečem Internet Explorer. Důležitou částí materiálu byl přehled webových stránek pro knihovnickou praxi. Pro přítomné bylo velmi užitečné, že materiál obdrželi nejen v tištěné podobě, ale měli ho připraven i na PC, takže si prakticky vyzkoušeli poslání zprávy s přílohou na svoji elektronickou adresu. Celý čtyřhodinový seminář byl zaměřen velmi prakticky a účastníci dostali i domácí úkoly, které znamenaly praktické využití naučeného.

Internet bude kromě jiného do budoucna usnadňovat komunikaci mezi knihovníky a zároveň bude i měnit systém metodické práce. Nemám na mysli konkrétní metodické návštěvy, ale vzájemnou výměnu informací. Zatím se ve většině případů odehrává oboustranná komunikace prostřednictvím telefonu nebo písemně. Postupně se stále více bude využívat daleko levnější a rychlejší elektronická pošta a informace z webových stránek knihoven. V současné době má již každá pověřená knihovna vlastní oddíl určený knihovnám svého obvodu.

Při přípravě obdobného semináře je zapotřebí vždy vycházet z konkrétního vybavení PC, které je v knihovnách, a schopnosti jednotlivých knihovníků je využívat. Vzhledem ke složitosti organizace podobného kurzu (vhodná doba, dopravní obslužnost, počet volných PC k procvičování atd.) musí organizátor počítat s různým stupněm úrovně znalostí obsluhy PC. Pokud se školení účastní někdo s menšími znalostmi, třeba i začátečník, není to na závadu za předpokladu, že je mu k dispozici individuální asistent. Jen s jeho pomocí se začátečník neztratí v moři zcela nových informací. Pokud se účastník kurzu tzv. zahltí novými informacemi, přestane „stíhat“ úkoly, zůstane mu pocit, že to nezvládne, a vytváří se vnitřní blok ve vztahu k práci s PC. Málomocný začátečník dokáže postupovat intuitivně. Je zapotřebí naučit se postupovat metodou jednotlivých kroků (operací), které se nejprve musí zautomatizovat.

V knihovnické praxi se nejprve musí knihovník naučit orientovat na webových stránkách pověřené knihovny. Je vhodné, aby si tuto stránku nastavil jako domovskou. Po praktickém

orientačním seznámení s jednotlivými oddíly webu je zapotřebí se více seznámit s tím, co knihovníkům nabízí oddíl pro knihovny. Dále je zapotřebí procvičit vyhledávání v elektronickém katalogu, ukázat práci s žádankou meziknihovní služby a upozornit na službu Ptejte se knihovny. A teprve v další fázi se můžeme pustit do databází, webů dalších knihoven apod.

Každá pověřená knihovna vychází z konkrétní znalosti svých knihoven a jejich potřeb. Má také možnost využít výše uvedeného materiálu a zkušeností lektorek z SVK a KMHK. Doufáme, že se v některém z dalších čísel se dočteme o dalších seminářích, které pomáhají knihovníkům ve využívání internetu v knihovnické praxi. Těšíme se zejména na zkušenosti z malých knihoven.

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>